

Novi grobovi

Justina Cerar

Včeraj zjutraj je umrla na svojem domu na 5818 Bonna Ave. deset mesecev stara Justina Cerar, hčerka Franca Cerar, ki je prišel sem iz Domžal, in Justine Cerar, roj. Hribar, doma iz Cerklj. Umrli ima brate in sestre Ano, Barbaro, Petra, Marijo in Frana. Ena izmed sester je umrla še v Jugoslaviji. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnice zavoda na E. 62. St. v četrtek popoldne ob dveh v cerkev sv. Vida in nato na Kalvarijo.

Andrew Mosek

Včeraj zjutraj je umrl po dolgi bolezni Andrew Mosek z 1181 E. 60. St. Rojen v Clevelandu je dočkal 42. let. Delal je pri Willard Storage Battery Co. in bil član Društva Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ. Zapuščena žena Marie, roj. Svete, sinova Ronald in Richarda, mater Frances Zakrajšek, roj. Klančar v fari Rob pri Vel. Laščah, brata Rudolpha in polsestro Frances Zakrajšek. Oče mu je umrl 1. 1935. Pogreb pokojnika bo v soboto ob devetih iz Zakrajškovega pogrebnice zavoda v cerkev sv. Vida, kjer bo opravilo ob 9:30, in nato na Kalvarijo. Truplo pokojnika bo na mrtvaškem odru v sredo ob devetih dop. Naknadno nam poročajo, da zapuščena tudi polubrata Edwarda in očima Jakoba Zakrajška.

Caroline Glavich

Po kratki in mučni bolezni je preminula na svojem domu na 6308 Bonna. Caroline Glavich, rojena Žgajnar, stara 59 let. Bila je vdova. Soproog Anthony je umrl leta 1951. Tukaj zapuščena sinova, Joseph in Frank, hčer Helen Merhar, 5 vnukov, dve sestri Hermine Gnidovec, Mildred Seaman, brata Louis Gainer in več sorodnikov. Rojena je bila v Drdadu, fara Sodražica, kjer zapuščena več sorodnikov. Tukaj je bivala 45 let in je bila članica Pod. št. 25 SZZ in Oltarnega društva fare sv. Vida. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnice zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 10:30 uri in nato v družinsko grobnico na Calvary pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrtek zvečer ob 7:00 uri.

Amer. šolski uredniki
v Moskvi

MOSKVA. — Semkaj je prišlo sedem visokošolcev, ki urejajo doma časopisje raznih univerz. V Sovjetiji ostanejo tri tedne.

Nevarni posel

Najnevarnejši posel v Sovjetiji je — posel in položaj glavarja sovjetske tajne policije. Od leta 1917 jih je bilo pet, ki so bili vsi ustreljeni.

Samomori v Japonski

TOKIO. — V letu 1953 je bilo v Japonski manj samomorov kakor običajno. Doslej se je letos usmrtilo povprečno po 57 Japoncev, dočim je znašalo povprečje leta 1950 59.

COLD WAVE

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči naletavanje snega, vetrovno in mnogo bolj mrzlo kakor včeraj.

OPROSTITIV
UJETNIKOV
V KOREJI

Nepatriirani ujetniki obeh strani bodo 22. januarja postali svobodni.

PANMUNJOM, Koreja.

Poučeni krogi so povedali, da bodo vsi nepatriirani zavezniški in komunistični vojni ujetniki prihodnji mesec izpuščeni na svobodo, ne glede na obtožbe, da niso bili svobodni, da bi sami odločali o svoji usodi. Isti viri so povedali, da končna dispozicija teh ujetnikov bo odločena dne 22. januarja, kakor je bilo specificirano v sporazumu korejskega premirja.

Dve separati poročili Neutrálne komisije za repatriacijo pravita, da so oboji — Združeni narodi in komunisti kršili in onemogočili nedavno končano 90-dnevno periodo pojasnjevanja, ker da so se posluževali sile pri neodločenih vojnih ujetnikih.

Pričakuje se, da bodo komunisti kovali kapital iz poročil indijskih, češkoslovaških in poljskih članov Neutrálne komisije za repatriacijo.

Poročila komunističnih češkoslovaških in poljskih članov komisije kakor tudi Indijcev navedajo, da so zavezniški Združenih narodov odrekli več kot 22.000 protikomunistom svobodo izbire, če se hočejo vrniti domov ali ne.

Toda Švicarji in Švedi, ki so tudi člani te komisije, pa so vložili enak protest pri komunistih, katere so vprašali, kako se je mogla uporabljati sila napram protikomunističnim ujetnikom, ko so bili vendar neprestano pod nadzorstvom in zaščito indijskih stražnikov.

Pa naj bo že temu kakor koli, vse to ne bo imelo nobenega učinka na usodo teh vojnih ujetnikov. Zdjaj ne bo več nobenih pojasnjevanj in 22. januar je določen kot dan, ko morajo vsi ujetniki iz nevtralne zone.

Ženitve kraljevske
žlahte brez kron,
a ne brez denarja

Združitev dveh, nekdanjih kraljevskih hiš, ob navzočnosti kraljev brez kraljestev.

BURG-EN-BRESSE, Francija. — Skozi neprijazen zimski dež se je 28. decembra pripeljala procesija "duhov" kraljev, kraljice, knezov in nadvojvod starih izginolih imperijev k civilni poroki Habsburžana in članice Savojske hiše, ki sta bili vse od Srednjega veka dve največji rodbini Avstrije in Italije.

Kraljevski izgnanci, ki so sicer brez prestolov, a ne brez denarja, so se nagneli v tukajšnjo mestno hišo, kjer je župan poročil 38-letnega nadvojvodo Roberta Habsburga in 23-letno princeso Margerito Savojsko.

Nadvojvoda, ki je zdaj dobro stoječ bančni uradnik, je bil oblečen v navadno obleko, nevesta, ki je šest čevljev visoka, pa je bila oblečena v dragoceno krzno.

Po poroki sta se novoporočenca vrnila v svoj hotel, kjer sta bila v veži izvešana grba njunih hiš — dvoglavi avstrijski orol in savojski beli križ. Naslednjega dne se je vršila cerkvena poroka.

Poroki so prisostvovali samo najožji sorodniki, med njimi bivša avstrijska cesarica Zita, njeni sinovi — nadvojvoda Oton in njegovi trije bratje, nevestin stric in teta in bivši italijanski kralj Umberto.

Iz raznih naselbin

CHICAGO, ILL. — Ko se je vrnila s pogreba svojega brata Frank Benigar, je Rose Benigar z 1726 S. Racine Ave. resno zbolela. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je umrla.

Sovj. luksuzni vlak

LONDON. — Meseca januarja bo začel voziti med Moskvo in Peipingom poseben luksuzni vlak.

Povabilo demokratov v Belo hišo

V božični periodi je bilo 716 nesreč s smrtnim izidom

Samo prometnih, večinoma avtomobilskih smrtnih nesreč je bilo 522.

V BOŽIČNI periodi je bilo v Ameriki 716 smrtnih nesreč, od katerih so jih 522 povzročili avtomobili.

Sto in enajst smrtnih nesreč je pripisati padcem, zadušenjem z ogljikovim plinom, ugotovitvam, nesrečam na lovu in drugim neizidom.

Toda največ smrtnih nesreč so povzročili, kakor že omenjeno, avtomobili. Teh je bilo 522, v katerih pa niso všteti težko ranjeni, ki umirajo ali bodo vsak čas umrli. Nikakega poročila ni tudi o lažjih nesrečah, kjer je bilo v avtomobilskih kolizijah tudi mnogo oseb ranjenih.

Lani je bilo tekom tridnevne božične periode 545 smrtnih nesreč. Leta 1952, ko je trajal "week-end" štiri dni, jih je bilo 566.

Zdaj pa je pred nami še perioda novega leta, ki bo po vsej priliki zahtevala tudi veliko smrtnih nesreč zlasti avtomobilskih, ker se n. Silvestrovo in na Novega leta dan običajno več pije kakor o Božiču.

Rajši v smrt kot v zakon

Po poročilih neke tiskovne agencije iz kraja Vučov na Kitajskem, hočejo komunisti prisiliti kitajske redovnice, da bi opustile svoj poklic s tem, da se poroče. Neka redovnica se je baje v navalu obupa obesila, da bi zbežala pred vsiljenim zakonom.

Uboji na meji

JERUZALEM. — V dveh incidentih na meji med Izraelom in Jordanijo je bil ubit nek izraelski vojak, dva pa sta bila ranjena.

Amerikancem se ni bati javnih debat pred Zdr. narodi

(Dalje in konec)

VSA LETA si komunisti prizadevajo, nadomeščati dejanja z besedami. Sovjetsko zvezo predstavljajo kot pobornika in šampiona ubogih in gladnih ljudi sveta ter napadajo program Združenih narodov za tehnično pomoč in ameriški program za ekonomsko pomoč kot dvojčka in orodje ameriškega kapitalizma.

Ta sovjetski napad je označil nek azijski voditelj kot žalitev inteligence azijskih narodov. Na seji Ekonomske komisije za Azijo in Daljni vzhod so se dvignili delegatje Indije, Vietnama, Malaje, Burme in Filipinov ter odločno zagovarjali in podpirali ta dva programa.

Časopisje je takrat poročalo, da je bil sovjetski delegat po vsej priliki zaprepačen nad tem nepričakovanim oratorstvom (govori) v korist Združenih držav. Zato je izrazil presenečenje nad tem "napačnim tolmačenjem" svoje izjave in zagotovil, da nikakor ne nasprotuje tehnični pomoči kot taki. Še več, — dejal je, da se strin-

ja z njo, toda da mora biti dana brez kakih obveznosti od strani prejemnikov.

Letošnje poletje, ob zasedanju Ekonomskega in Socialnega koncilja, so Sovjeti končno priznali nadaljen svoj propagandni poraz. Njihove "kro-kodilove solze" — kakor se je izrazil Amjad Ali iz Pakistana — niso mogle preprečiti dela 1.200 tehnikov Združenih narodov, ki so bili dejansko že zaposleni z osuševanjem močvar, s povečevanjem živilske proizvodnje, z razvojem industrije in zaščito zdravstva ljudstev v nerazvitih in zaostalih deželah sveta.

V svojem divjaškem nagonu, da napadajo politiko in pačela Združenih držav, so sovjetski delegatje razžalili že skoraj vse nekomunistične države pri Združenih narodih. Občutje delegatov teh držav je razvidno iz njihovega glasovanja, ko s 53 glasovi proti 5 glasovom porazijo resolucije Višinskega. To so prizori, ki dokazujejo, da je ves svobodni svet združen proti komunistom.

Podoben slučaj se je pri-meril lansko leto, ko je Krišna Menon predložil resolucijo indijske delegacije z ozirom na korejsko vprašanje. Sovjetska zveza je nemudoma napadla ne samo indijski predlog, temveč tudi delegata Menona samega, ki se je drznil predložiti predlog, ki ni bil v soglasju s sovjetskimi željami in zahtevami. Vse indijsko časopisje je izrazilo svoje ogorčenje nad to žalitvijo Indije ter preneslo svojo kritiko Združenih držav na Sovjetsko zvezo.

Prav tako je bilo kljubovalno svetovnemu mnenju, ker so komunisti vztrajno in dosledno ignorirali vse načrte, in zahteve o nepristranski preiskavi njihovih obtožb o bakteriološki vojni v Koreji, in ko so celo odklonili sleherni pomoč ustanove World Health Organization, s čemer so sami postavili na laž svojo nesramno propagando o bacilski vojni. Te obtožbe, ki so bile brez vsake podlage, so bile smatrane kot žalitev ne samo Združenih držav, temveč vseh držav — članic, ki

Predsednik je povabil demokratske kongresne voditelje v Belo hišo k razpravam o programih odnosno poslanici, ki jo je že preje zasnoval z republikanskimi voditelji.

Zato je razumljivo, da so demokratje vabilo nekam hladno sprejeli, češ da bo njihova edina naloga, da programe pregledajo, ne pa da jim dodajo svoje sugestije.

WASHINGTON. — Demokrati v zveznem senatu, ki bodo imeli mogočno besedo pri predsednikovem legislativnem programu prihodnje leto, so nekam hladno sprejeli predsednikovo povabilo za soudeležbo pri tozadnih razgovorih prihodnji teden.

Reakcija demokratov je v poglavitem sledeča: Da, to je lepa predsednikova poteza, ki pa ne pomeni mnogo, ker je prišla pozno. — Toda tisti, ki so bili povabljeni, se bodo udeležili teh razgovorov.

Pred tem je preds. Eisenhower izjavil, da je sklical sejo republikanskih in demokratskih kongresnih voditeljev, da si zagotovijo nadstrankarsko pomoč za predstoječo zunanjo politiko in program za narodno obrambo.

Tozadevno povabilo demokratom je prišlo šele po resnem svarilu demokratskih voditeljev, da se je treba ozirati tudi na želje in mnenje demokratov, če se hoče zagotoviti sprejem tozadevnih programov.

Nekateri demokratje čutijo, da je predsednik predolgo čakal s tem povabilom, ker je že naredil z republikanci vse osnutke predstojećih gori imenovanih programov.

Senator M. Monroney, demokrat iz Oklahome, ki je še pred nedavnim zahteval, da mora Mr. Eisenhower vključiti tudi demokratje v svoje razprave z republikanci o zakonodaji, je rekel, da je datum 5. januarja (to je dan, ko naj se sestanejo demokratje s predsednikom) nekam prepozno, ker pomeni, da bi demokratje lahko samo pregledali poslanico kongresu, ki je že za-

snovana, ne pa ji dodali svoje sugestije. "Ta gesta za nadstrankarstvo v zunanji politiki je sicer zaželjiva, ker je absolutno potrebno, da dobi ta politika podporo obojih — republikancev in demokratov. Zato upam, da program ni bil tako docela in končnoveljavno zasnovan, da bi ne bilo v njem prostora za sugestije demokratov."

Sen. Lester C. Hunt, demokrat iz Wyō., je dejal, da je bilo povabilo sicer prijazna gesta, toda:

"Jaz ne vidim v njem nobene praktične prednosti, ker demokratje ne morejo storiti ničesar, razen da prebero predsednikovo poslanico, ki je bila že zasnovana."

Zdaj je prvokrat za časa te administracije, da so bili demokratski kongresni voditelji povabljeni v Belo hišo na konferenco glede zakonodajnih zadev.

Lausche nima ambicij
postati predsedniški
kandidat

Rekel je, da vsaj tri leta ne bo šel nikamor iz države govorit na kak političen shod.

CLEVELAND. — Governor Frank J. Lausche je v ponedeljek dejal, da nima nikake ambicije, da bi postal leta 1956 predsedniški kandidat. To izjavo je podal v zvezi s povabilom, da bi prišel govorit pred neko avdienco v državi New York.

"Odgovoril sem, da ne bom še tri leta govoril izven države Ohio," je rekel governor. "Če bi imel res ambicije, postati predsedniški kandidat, bi šel gotovo govorit izven države Ohio. Če pa ne mislim tega storiti, more samo pomeniti, da nimam nobenih takih ambicij. Sicer pa je do decembra 1956 še tri leta."

Ta datum bo nastopil leta 1956 že po predsedniških volitvah.

NAJNOVEJŠE VESTI

KANSAS CITY. — Včeraj je federalna porota obtožila krivega pričevanja Louis Schouldersa, bivšega policijskega poročnika v St. Louisu. Schoulders je bil tisti, ki je v družbi nekega policista aretirat ugrabljevalca in morilca Halla in ki je prinesel na policijsko postajo kovčge z denarjem, v katerih pa je manjkalo 300.000 dolarjev, katere vsoha ni bila nikoli najdena.

WASHINGTON. — Obrambni tajnik Wilson je včeraj poročal predsedniku Eisenhowerju, da so ameriške oborožene sile zdaj močnejše kot so bile še kdaj v mirni dobi.

CLEVELAND. — V Lakeside

Razne drobne novice
iz Clevelanda in
te okolice

Silvestrovanje—

V Zapadnem slovenskem domu na 6818 Denison Ave., bodo imeli na Silvestrov večer 31. dec. ples.

Dvanajsta obletnica—

V petek ob desetih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Antona Kuhel v spomin 12. obletnice smrti.

Šesta obletnica—

V petek ob sedmih bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., sv. maša za pok. Štefana Malavašič v spomin 6. obletnice njegove smrti.

Iz bolnišnice—

Mrs. Margaret Tomažin je zapustila bolnišnico in je začasno na domu svoje hčere in zeta Stanley in Margie Batš, 6929 Trebisky Rd., Richmond Hts. Zahvaljuje se vsem za obiske, cvetlice, pozdrave in duhovne šopke.

Iz bolnišnice—

Frank Kovach, lastnik Col-linwood Dry Cleaning, se je vrnil iz bolnišnice na svoj dom na 22421 Chardon Rd. Zahvaljuje se za obiske, darila in pozdrave. Obiski na domu so dobrodošli.

V bolnišnici—

Mrs. Alojzija Zore, 3518 E. 80 St., je v Chanity bolnišnici prestala operacijo. Obiski so dovoljeni.

Nov odbor—

Društvo Danica št. 11 SDZ ima za l. 1954 sledeči odbor: predsednica Josephine Centa, podpreds. Helen Champa, tajnica Frances Kodrich, 6522 Schaeffer Ave., UT 1-8509, — blagajničarka Pauline Stampfel, zapisničarka Frances Zakrajšek, nadzornice Josephine Levstik, Stephanie Chos in Veronika Koncilja, za pregled vsi slovenski zdravniki. Seje so vsak drugi torek v mesecu ob osmih zvečer v starem poslojju SND soba št. 3.

V bolnišnici—

Frank Jurak z 1166 E. 61. St. je v Lakeside bolnišnici. Obiski dobrodošli!

Nov odbor—

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ je izvolilo za l. 1954, sledeči odbor: predsednik Joseph Vrtačnik, podpredsednica Mary Hosta, tajnik Joseph Grdina 6113 St. Clair Ave., Tel. EX-press 1-1390, blagajnik Joseph Ovsenek, zapisničarka Josephine Weiss. Nadzorni odbor: Anna Palčič, Mary Hočvar in Josephine Weiss, zastopnica za JDND Mary Hosta, društveni zdravnik dr. Frank J. Kern, za pregled novih članov vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo ob 2:30 v JDND na W. 130. St.

Steel Improvement Co., 5418 Lakeside Ave., je snoči nastal požar, ki je povzročil \$5,000 škode.

WASHINGTON. — Državni tajnik Dulles je dal včeraj jasno razumeti, da bodo ameriške letalske in mornariške sile udarile na rdečo Kitajsko, če bodo kitajske čete javno intervenirale v Indokini ali obnovile korejsko vojno.

HANOL, Indokina. — Francozi hitijo s pošiljanjem čet v centralno Indokino, da ojačijo svojo protiofenzivo, ki jo je že pričela letalska sila proti vietnamskim rebelom, kateri so razklali deželo na dvoje.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 256

Wed., Dec. 30, 1953

Kaj pa v letu 1954?

To so dnevi prerokovanja. Te dni vsak rad malo prerokuje o vsaki stvari, naj jo razume ali pa ne. Med temi milijoni slučajnih prerokov jih je pa kar nekaj deset tisoč, ki se jim posreči, da svoja prerokovanja spravijo v časopise; precejšen odstotek si izbere za prerokovanje gospodarsko življenje. Kaj pa vedo ti povedati?

Prerokujejo dobro in slabo, kakor pač presojaajo trenutni gospodarski položaj. Ako bi hoteli zgostiti njihova mnenja na neke splošne misli, bi se lahko omejili na sledeče zaključke:

Ameriško gospodarsko življenje se je v preteklem letu nekako ustalilo. Minul je vpliv zadnje svetovne vojske na naše gospodarstvo, minul pa je nanj tudi vpliv korejske vojske. Ti dve vojski sta dali gospodarstvu velik razmah; dali sta dosti dela, dali sta lepe zaslužke in dohodke; plačal pa je vse to konsument, ker se je moral sprijazniti s stalnim dvigom cen; svoj prispevek je moral odrajtati tudi davkoplačevalec, ker je moral plačevati od leta do leta večje davke. Dvig splošnega blagostanja pa je bil vse eno večji, kakor so bile žrtve, ki jih je tak razvoj gospodarstva zahteval; zato je bilo primeroma malo zabavljanja nad žrtvami.

V letu 1953 se je ta razvoj, kot smo rekli, nekako ustalil; dela je bilo dosti, vendar ne preveč; število nadur se je začelo topiti; podjetja so že začela skrajševati obratovanje, ali vsaj misliti na tako potrebo; delo se je dobilo težje; plače niso več rastle tako hitro; v nekaterih gospodarskih panogah se je pojavila nadprodukcija: cene niso več silile navzgor s tako trdovratnostjo kot v preteklih letih; prodajalci so začeli zdihovati, da ni več mogoče prodajati blaga s tako lahkoto kot prejšnja leta; konsument ni več razmetaval svojih dolarjev s tako brezbrzičnostjo kot doslej.

Marsikdo je ta razvoj že smatral za začetek kriče, posebno takrat, ako je bil kaj prizadet. Začela se je debata o krizi, ki je še ni bilo. Ta debata pa je vendar vzbudila strah tudi pri tistih, ki niso bili prizadeti, in jim svetovala previdnost v poslovanju. Previdnost jim je narekovala omejitev nakupov, zmanjšanje zalog, večje napore pri prodaji blaga, kar je zopet povzročilo novo govorjenje o krizi, ki je, kot smo rekli, še ni nikjer.

Izgleda vse tako, da se bo preprič, ali bo prišlo do krize ali ne, nadaljeval tudi v letu 1954, da pa do kake splošne krize še ne bo prišlo. Preprič o tem vprašanju pa ne bo ponehal, predvsem radi sledečih dveh razlogov:

Najprvo je vedno več takih produkcijskih panog, ki lahko producira več blaga, kot ga konsument potrebuje pri sedanj višini njegovega življenjskega standarda. Da pojasnimo ta pojav na praktičnem vzgledu. Avtomobilska industrija lahko producira nad osem milijonov motornih vozil na leto. Ako bi hotela prodati letno tako množino vozil, bi moral vsak lastnik motornih vozil zamenjati svoj vozi park z novim v 5-6 letih, naj si bo to privatnik ali pa gospodarsko podjetje. Sedanje splošno blagostanje pa še ni tako visoko, da bi moglo 40-50 milijonov Amerikancev vreči svoja vozila med staro šaro vsakih 5-6 let in kupiti nove vozove, kajti v ta namen bi morali položiti vsak delavni dan najmanj en dolar za nakup novega voza. Avtomobilska industrija je torej dosegla zaenkrat višek svoje povprečne letne produkcije; povečala bi jo lahko samo z izvozom; to pa ni verjetno, ker so ameriški vozovi predragi za inozemske trge.

Kot se godi avtomobilski industriji, se godi tudi mnogim drugim, na primer tekstilni, metalni, čevljarški, itd. Razumljivo je, da te industrije vse to vidijo, da jim je težko, ker ne vidijo možnosti za povečanje produkcije, in da se radi tega dajo zelo lahko zapeljati do trditve, da je splošna kriza že zelo blizu.

Drugi razlog, zakaj prepriča o krizi ne bo konec, je pa tale: Naša produkcija je zelo iznajdljiva; na tisoče in tisoče vrst novega blaga se pojavlja vako leto na našem trgu. Ni seveda vse dobro, kar je novo, precej novotarij pa je vendarle take kakovosti, da ljudje radi segajo po njih. Produkcija tega novega blaga pa je po navadi bolj mehanizirana in rabi manj ljudi kot proizvodnja stare vrste blaga. To pomeni, da nove vrste blaga, ki jih ustvarja manj delavcev, izrivajo s trga stare vrste blaga, ki jih izdeluje več delavcev. Tako dobi nekaj delavcev zaposlitev pri produkciji novega blaga, zato pa izgubi delo mnogo več delavcev, ki so bili zaposleni pri proizvodnji dosedanjih vrst blaga. Nastaja zastoj v podjetjih, ki ne delajo novih vrst blaga, kar povzroča lokalne krize in mnogo govorjenja o splošni krizi, ki je še nikjer ni.

Ne smemo prezreti tudi dejstva, da bo v letu 1954 država naročala manj blaga kot ga je doslej, ker bo zmanjšala obseg oboroževanja. To bo prisililo mnoga podjetja na zmanjšanje obratovanja, kar bo imelo za posledico odpust delavstva pri takih podjetjih in pa tudi pri tistih tovarnah, ki so jim dobavljale surovine. Torej zopet nov povod za govorjenje o krizi. Vlada bo seveda gledala, da njena nakupna politika povzroči čim manj brezposelnosti, kajti letos imamo — volitve!

V letu 1954 bo torej dosti govorjenja o krizi in o sredstvih, ki naj jo preprečijo. Ne bo pa vse res, kar se bo v tej debati trdilo na eni ali drugi strani. Kdor se torej zanima za gospodarski razvoj in ga skuša razumeti, naj se ne preda paniki. Se bo po nepotrebnem razburjal in morda storil tudi kaj takega, kar bo škodovalo njegovi lastni gospodarski eksistenci.

Mesec december letošnjega leta je mesec velikih doživetij v zgodovini katoliške cerkve v Bridgeportu, je pa tudi mesec izredne razgibanosti v zgodovini naše fars. Tolikokrat smo že napisali članke z naslovom: "Veliki napredek v naši fari" in podobno, tako, da si teh naslovov niti ne upamo več uporabljati. A če današnji članek nima tega imena, je pa vsekakor takšna njegova vsebina.

Od septembra leta 1953 je Bridgeport s svojo neposredno okolico takozvano "Fairfield Courty" samostojna škofija. Od 2. decembra letošnjega leta pa je ta škofija tudi zaživela polno življenje. Tega dne je bil namreč ustoličen naš prvi škof Most Rev. Lovrenc J. Shehan. Ti dnevi so bili za Bridgeport dnevi največjega katoliškega zmago-slavja. 29 škofov in nadškofov, sam governor naše države z največjimi civilnimi odličniki in več kot 400 duhovnikov je prisostvovalo tej veličastni ceremoniji.

Naša fara je pri tej ceremoniji po svojih močeh pomagala. Naš gosp. župnik dr. Farkaš je bil član pripravljalnega duhovskega odbora in pri slovesnosti smo ga videli, kako se je sukal med škofi in nadškofi. G. kaplan Rev. Milan Hlebs je imel tudi celo vrsto nalog. Zastopniki vseh naših organizacij so bili navzoči pri sprejemu novega škofa in soprojati ter aliti slovenskega pev-skega zbora so sodelovali pri 125 članskem cerkvenem zboru, ki je prepeval pri ustoličenju.

Meseca decembra pa je tudi v naši fari zaplapolalo novo življenje. Prvi znak tega življenja je bila mladinska manifestacija ob priliki letošnje božičnice, dne 20. decembra. t. l.

Težavno vprašanje naše fars je bilo mladinsko vprašanje. Starejši ljudje so bili fari še zvesti: mladina pa se je od nje čedalje bolj oddaljevala. Zadnje čase se je posebno vso skrb dušnih pastirjev posvečala mladini. In uspeh je na dlani. Samo ministrantsko društvo šteje okoli 30 mladih članov, ki se pri altarju kar prerivajo. Za božičnico pa se je naša ogromna farna dvorana popolnoma napolnila s samim drobnim živ-zavom, tako da je celo stolov zmanjkalo. Primerjarve so pokazale, da se je v dveh letih župnikovanja dr. Farkaša število mladih faranov več ko podvojilo. Otroci imamo sedaj že toliko, da bi jih bilo že več kot dovolj za lastno šolo, — če bi jo imeli.

Kakšna je bila božičnica sama, pa kar ne morem opisati. Odlično so jo pripravili naši farani: Mr. Louis Vegi, Mr. Steve Virag, Mr. Jovan Gallant in Mr. Stephen Balgach. Farne organizacije pa so pokrile stroške, ki se sučejo nekje izmed 300 do 400 dolarjev. Sploh nobenega dvoma ni, da take božičnice fara Sv. Križa še ni videla.

Na kraju moram pa še nekaj omeniti, kar je tudi dokaz novega življenja. Pri društvu sv. Cirila in Metoda so ustanovili lastno godbo. Dolgo časa smo najemali vsakovrstne tuje godbe za naše farne priredbe. Zdaj pa smo rekli: kaj takega tudi mi sami premoremo! Vaje te nove godbe so nas kar zadivile. Zato pa vsi farani sv. Križa, pridite na prireditev, katera bo dne 31. decembra t. l. to je na Silvestrovo, in se boste sami prepričali o tej priliki godbi, da kaj takega resnično še nismo imeli v naši dvorani.

Plesna prireditev na Silvestrovo ima na programu še druge lepe in zanimive točke.

Poleg dobre godbe bo pripravljena tudi dobra jedaja in pijača. Vsi ste vabljeni in ne bo vam žal, če se vdeležite te lepe prireditve.

Srečno Novo leto 1954 vsem čitatelcem po celem svetu!

Anton Lagoja.

Božičnica v Slovenski šoli v Collinwoodu

Cleveland, O. — Vodstvo Slovenske šole v Collinwoodu je priredilo v soboto, 19. decembra, ob dveh popoldne božičnico za učence Slovenske šole, na katero so bili povabljeni tudi starši učencev, g. župnik Matija Jager in učiteljstvo.

Prireditve so se udeležili vsi učenci Slovenske šole, pa tudi več staršev, vendar smo jih pri-

čakovali več. Pomanjkanje časa pred prazniki je bil vzrok, da se jih ni več udeležilo.

Najprej so nastopili angeljci in zapeli iz operete "Miklavž prihaja," pravtako tudi "Koderček" in parklji.

Nato je prišel Miklavž in najprej napravil lep nagovor na vse na g. župnika učiteljstvo in učence.

Nato je obdaroval najprej g. župnika, nato vse učence Slovenske šole in končno še učiteljstvo.

Prireditve je bila v novi šolski dvorani, ki jo je dal na razpolago naš g. župnik Matija Jager, za kar mu izrekam najlepšo zahvalo.

Lepa hvala tudi dramskemu društvu "LLIJA," posebno g. predsedniku Francetu Hrenu, kakor tudi vsem drugim, ki so omogočili, da so bili učenci Slovenske šole obdarovani.

Nadalje sem dolžan zahvalo tudi g. Rudiju Krezu, ki je vso prireditev pripravil. Hvala pa tudi Miklavžu, angeljčkom in parkljem, da so obiskali našo Slovensko šolo. Pri zahvali pa tudi ne smem pozabiti gospodični Anico Nemec in Marico Kosem, ki sta učiteljici naše Slovenske šole, in sta za to prireditev pripravili darila, tako za učence Slovenke šole kakor tudi za odrasle.

Božičnica je bila prva prireditve Slovenske šole v Collinwoodu. Potekla je lepo ubrano, domače in prijetno. Zadovoljni so bili vsi: predvsem seveda učenci, pa tudi prireditelji. Še enkrat vsem lep "Bog plačaj." Z. N.

Kam bi te uvrstili?

(Premišlja Andrejček)

Duluth, Minn. — Bog me je ustvaril. Dal mi je pamet, oči, posluš in vse drugo, kar je človeku potrebno, da jadra skozi življenje. Kratko, človek sem. Jadrajoč kot tak skozi življenje doživljam in opazujem to in ono. Nič novega, prav tako, kakor vsak drugi. Le eno slabost imam, da rad odkrito povem, kaj mi ugaja in kaj ne. Rad povem, če je župca, ki se mi jo servira presla-na, ali če imam kak drug okus, itd. Morda je to slaba lastnost, pa upam, da če ne bom imel bolj kosmatih grehov na vesti, da mi bo Bog to že kako spregledal, ko bom pozvan tja čez prag v večnost.

Druga prejšnji podobna lastnost, ki se me drži je tudi, da ne morem prebaviti vsega kakor nove želoce, kar kje čitam. Pa ne samo to, vest mi pravi: kriv boš tudi ti, če ne poveš, da je kis-kovna hrana, ki služi drugim tudi za duševno hrano, pokvarjena in neprebavljiva, če vidiš, da je res taka. Zakaj pred trupom je treba nevede opozarjati, ne pa strahopetno molčati k temu, kadar vidiš, da ga kdo nevednim in nerazsodnim nastavlja. In tako vidite, radi tega pišem te vrstice, ki jih vi čitatelji A. D. berete.

Pred nekaj tedni sem imel srečo, da sem se sestal slovenskim izobražencem - umetnikom. Govorila sva o raznovrstnih zadevah in tako tudi o nekaterih naših osebnostih, ki se pojavljajo v javnosti. V pogovoru sva hotela napraviti malo pregleda, kaj kake naše osebnosti zastopajo in kam in kako bi jih človek uvrstil, da bi jim ne napravil kake krivice, pa vendar, da bi jih taksušejo nekje izmed 300 do 400 dolarjev. Sploh nobenega dvoma ni, da take božičnice fara Sv. Križa še ni videla.

Na kraju moram pa še nekaj omeniti, kar je tudi dokaz novega življenja. Pri društvu sv. Cirila in Metoda so ustanovili lastno godbo. Dolgo časa smo najemali vsakovrstne tuje godbe za naše farne priredbe. Zdaj pa smo rekli: kaj takega tudi mi sami premoremo! Vaje te nove godbe so nas kar zadivile. Zato pa vsi farani sv. Križa, pridite na prireditev, katera bo dne 31. decembra t. l. to je na Silvestrovo, in se boste sami prepričali o tej priliki godbi, da kaj takega resnično še nismo imeli v naši dvorani.

Kake zadnje tri ali štiri leta je slovenski "napredni" tisk razborito naskočeval in zmerjal slovenske begunce, ki so se umaknili pred krvavim komunizmom v tujino. Tega zmerjanja ni bilo ne konca ne kraja. Grde psovke so kar mrgolele v vsakem stavku, po člankih, dopisih in raznih knjigah. Precej časa sem gledal to natolevanje in jurišanje. Bral njihove brošure in pronašel, da so to doma komunistični kričarji, ki imajo za seboj najžalostnejšo preteklost, le ponavljali in poročunano servirali te laži, da bi tako zakrili svoje velike grehe napram slovenskemu narodu, ki so ga prodali in zakovali komunizmu.

Nekaj časa je bila ta borba kaj ostra. Še mene so sodili, da sem "izdajalec," da imam krvave roke in bogve kaj še ve. Znani zagovorniki in sopotniki titozma Loark, Jurca, Vogrič, "feldbel" Zelenc in drugi, so me ključvali po dolgem in širem, ampak brez vsakega učinka. Dokazal sem jim, da so v zmoti, ker ponavljajo tukaj laži takih lažnivih kljukcev, kakor je znani Seliskar, znani Francek Saje, dr. Pirkovič in še drugi, ki igrajo v domovini zdaj nekako vlogo ki je močno podobna bivšemu nazijskemu klepetanju Goebelsu.

Bistvo take uloge je: laži in blati kolikor moreš, nekaj se bo že prijelo. To so delali in še delajo. Dokazal se jim, da nimajo nobene podlage, na kateri bi bili upravičeni koga blatiti v "izdajalstvom," najmanj tiste, ki jih niti ne poznajo in kateri jim niso nikoli nič žalega storili. Kje, kakšen vzrok imajo? Končno so "izdajalci" v Prosveti in drugih listih nekam izginili. Ali so spoznali, da lažejo? To morda ne, ampak pod težo dokazov so bili menda koncem konca osramočeni, češ ta naša "kavalirska častnikarska dostojnost" bo nas nazadnje še pokopala, kajti to blato bolj leti na nas, kakor pa na one, na katere ga skušamo metati.

Celo nekateri njihovi lastni somišljeniki so jih javno prijemali za ušesa, da to ni prav, ne pošteno, kar počenjajo.

Ali so se poboljšali? Popravili krivice, ki so jih delali po načrtu pa doslej še niso! Ne pričakujemo, da jih bodo, daš je to dolžnost vsakega poštenega človeka, da to napravi, kadar dožene, da je komu krivi-

TRŽAŠKE VESTI

Izrečena sodba udeležencev krvavih tržaških izgrediv

Pred zaveznim vojaškim sodiščem se je v četrtek, 17. dec. zaključila obravnava proti obtožencem zadnjih krvavih izgrediv v Trstu. Prav gotovo, da še obtoženci sami niso pričakovali tako mile sodbe, saj je med njimi večina pristašev fašistične ideje, v imenu katere so bili obsojeni na smrt mnogi nedolžni Slovenci. Od 22 sojenih udeležencev je sodišče spoznalo za krive 11. Sedem jih je oprostil, dva sta pa pobegnila. Najvišjo kazen je dobil Karlo Vascotto in sicer 6 mesecev brezpogojne kazni, ker je ščuval ostale mladeniče k izgrediv. Drugi obtoženci so vsi dobili po 3 mesece do 17 dni zapore. Mnogi so kazen že prestali, vsi pa so bili spuščeni na časno svobodo vse dotlej, dokler ne bo obsodba potrjena.

Poleg te izredno mile sodbe so obtožencem nudili še olajšavo pogojne kazni, tako da znaša skupna kazen vseh prizanih 11 krivcev komaj leto dni zapore. V vsem irendentističnem tisku beremo sedaj slasospeve anglo-amerškemu vojaškemu sodišču, ki je fašističnim provokatorjem krvavih demonstracij izrekel tako kazen, da bodo praktično končno vsi na svobodi. "Človeška razsodba," "mile kazni" in podobne naslove beremo tudi v fašističnem tisku, kajti niti sami fašisti niso pričakovali zares neverjetne popustljivosti po vsem, kar se je zgodilo v "znamenitih novembrskih dneh."

Sv. Ivan

Gledališka družina Slov. društva pri Sv. Ivanu je na Miklavžev dan priredila v Marijinem domu komedijo v štirih dejanjih "Velika abeceda." Na odru je nastopila svetoivanska mladina, ki tako najlepše nadaljuje tradicije nekdanjega izobraževalnega društva, ki ga je pred 50 leti ustanovil v tem predmestju nekdanji kaplan pok. g. Čok. Igralce je s svojo strokovnjaško sodbo ocenil in pohvalil na tržaškem radiu g. Jeza. Svetoivanci so lahko ponosni na svoje mlade igralce in želja vseh je, da

co delal. Socialisti in komunisti niso pri tem nobena izjema! Ta dolg se jih drži in se jih bo držal, dokler ga ne popravijo!

To o preteklosti in pa da se ne pozabi vse, kar se je godilo večeraj.

* * *

Pred nekaj dnevi sem pa zopet bral zelo značilne modrosti v Prosveti. Z dne 23. novembra berem v Prosveti na drugi strani: "McCarthyizem ima svoje pristaše samo v vrhni plasti in pri vatikanskih krogih in službi ustrahovanju katoliških delavcev..." Podpisan Lokar.

Well, Lokar je "avtoriteta" skozi katero dihajo razni Georgi pri Prosveti. Ali so tisti, ki dihaajo skozi to "avtoriteto" še člani komunistične partije, ne vem. Cvetič pa je nekoč izpovedal da so nekoč bili. To pa nam pojasni vse.

Z dne 27. novembra pa se je v Prosveti razkorajil znana stara rdeča zvezda France Aleš. Moža poznam. Tudi njegovo mišljenje. Če bi ga držal le pod svojo kapo, nič ne bi rekel. Kadar ga pa postavi na štant Prosvete in ga hoče prodati še drugim, tedaj je to druga reč. Takrat pa že lahko pogledamo, kaj naš veliki Francelj prodaja. Ta presneti Aleš se menda poteguje za

(Nale na 3. strani.)

bi kaj kmalu zopet nastopili na odru.

Koncert pevskega zbora iz Barkovej

Dne 18. decembra je bil v auditoriju dobro uspel koncert barkovljanskega zbora pod vodstvom Milana Pertota. Spored je obsegal umetne in stare tržaške narodne pesmi, zaradi katerih je koncert prišel še posebno do izraza. Tako vedno bolj spoznavamo naše narodno bogastvo, ki bi brez dvoma ostalo zakopano, če bi ne bilo požrtvovalnih ljudi, ki se zato brigajo. Zanimivost je bila tudi v tem, da je ženski zbor nastopil v barkovljanskih narodnih nošah, ki slovijo za ene najlepših tržaške okolice.

GORIŠKE VESTI

Spomin na patra Hugona Brena

Kakor smo že poročali je na praznik Brezmadežne v bolnišnem oddelku Kolegija Sv. Antona v Rimu zaspal v Gospodu oče Hugo Bren, predstojnik vseh frančiškanov Vzhodne Evrope. Pokojni se je rodil v Rovišah dne 5. dec. 1881. Kot dvajsetletni mladenič je vstopil v frančiškanski red. Tu so takoj spoznali njegovo nadarjenost in ga poslali v Švico na friburško univerzo, da bi se tamkaj spopolnil v moralki. Nato je skozi 40 let podučeval, bodisi doma v Sloveniji, kakor v Rimu in v Ameriki, kjer je deset let vodil filozofsko-teološki študij novoustanovljenega frančiškanskega komisariata. Poleg profesorja je bil tudi izvrstni duhovnik in tudi pisatelj. Zelo se je zanimal, da bi Slovenci dobili svojega svetnika in je mnogo napravil, da bi se pospešil proces za beatifikacijo misijonarskega škofa Friderika Barage in p. Hugona Vodnika. Prav posebno pa mu je bilo pri srcu, da bi tudi široki svet spoznal posebno pobožnost Slovencev do Marije. Vsa dolga leta svojega življenja je zbiral gradivo o tem, kako naši preprosti ljudje izražajo svoje zaupanje in živo vero v svojo nebesko Zavetnico, v vezani in nevezani besedi v narodnih običajih in v vseh okolišnih življenja. Iz istega razloga je hotel, da bi precej poškodovano podobo svetogorske Matere božje, katero je imel on v zvesti oskrbi vsa leta njenega begunstva v Rimu, ne obnovili domači umetniki ampak vatikanski veščaki, in je zato tudi sam zbral potrebno vsoto med slovenskimi izseljenci. Dva dni pred svojo smrtjo je vrhovnemu predstojniku izrazil željo, da bi rad umrl za praznik Brezmadežne in Marija je to željo tudi izpolnila.

Beneškim Slovincem narodno enakopravnost

Kakor smo zadnjič že poročali, so sedaj občinski tajniki predložili vsem beneškim duhovnikom pisma, v katerih jih vlijudno prosijo, naj bi prenehali v cerkvi z uporabo slovenskega jezika. Beneški duhovniki pa se temu pritisku niso vdali in še naprej pridigajo in opravljajo bogoslužje v jeziku svojih vernikov, to je v slovenskem jeziku. Zanimivo je, da župani, ki so bili prisiljeni izdati ta pisma, občejujejo na svojih uradih s strankami le v slovensčini, ker ljudje drugega jezika ne razumejo. Razmere so nadvse poučne tudi za oblasti. Benečija je naseljena s slovensko naseljenimi ljudmi, katerim naj se prizna pravica do narodne enakopravnosti, ki naj se kaže z odpiranjem slovenskih šol in vrtcev, z uporabo slovensčine po uradih in z prekinitvijo fizičnega in moralnega pritiska na prebivalstvo.

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

Nadvojvoda Ferdinand. — Škofa Slobelj in Hren. Delovanje reformacijskih komisij.

Vse pa se vendar niso hoteli ukloniti. Mater in sestro predikanta Znojliška so morali zaradi pokorščine spraviti "na Trančo" (v mestno ječo). Žena župana Jožefa Tchaule, Hrangenpacherica, Scharflingerica, Spolinovka in nekatere druge so obsojili, da morajo v treh dneh zapustiti deželo. V prognanstvo so bili obsojeni tudi nekateri deželni uradniki: deželni pisarji, advokati sollicitatorji in trobiči. Obrok je bil stavljen do sv. Jurija.

Kakor vidimo, je komisija delala hitro in odločno, zato je pa tudi dosegla tolike uspehe. — Zelo slovesno je obhajal Hren tisto leto praznik sv. Rešnjega Telesa. Ker je bila Ljubljana dolgo let po večini luteranska, zato se že par desetletij v njej ni mogla vršiti procesija sv. Rešnjega Telesa. Meseca junija 1601 pa jo je zopet vodil škof Hren, obdan z vsem zmagoslavjem sijajem. Cehi in bratovščine so prišle s svojimi zastavami. Ob sviranju godbe in vselem pokanju topičev je šla procesija po ljubljanskih ulicah in udeležilo se je ni le nižje ljudstvo, temveč tudi zastopniki oblastev.

Spomladi 1. 1602. se je reformacijska komisija preosnovala. Deželni glavar Jurij Lenkovič in vicedom Jožef pl. Rabatta sta umrla, namesto njiju pa sta bila imenovana za člana vicedom Filip Kobencelj s Proseka in deželni oškrbnik Volk Paradeiser. Verska komisija je postala stalen urad, ki je imel pravico v vseh zadevah verskega in pravnega življenja samostojno preiskovati in razsojati.

Meseca marca je šla komisija na Dolenjsko in po navadi vršila svoj posel. Obiskala je Višnjo goro, Novo mesto, Kostanjevico, Črnomelj, Metliko in razrušila neko lutrovske cerkev. — Leta 1603. jo vidimo pri delu zopet v Ljubljani. Zadnje-

16. Završetak verskih bojov. — Izgon protestantskega plemstva. — Druga vojna z Benečani.

Delovanje reformacijskih komisij v deželah Notranje Avstrije ni le porušilo protestantske cerkvene organizacije, ampak pomenja tudi hud poraz za politično moč in veljavo deželnih stanov. Pod njihovim močnim okriljem se je dotlej razširjalo in krepilo luteranstvo, oblast deželnega vladarja pa vedno bolj krčila. Tožbe nadvojvoda Karola, da je knez le na papirju, niso bile prazne. Nadvojvoda Ferdinand je hkrati z vso odločnostjo obnovil veljavo deželnega vladarja in katoličanstvu pripomogel do zmage. Ko so izšli njegovi strogi odloki, so imeli stanovni le dvoje na izbiro, da se jim podvržejo ali pa prično s krvavim uporom proti svojemu vladarju. Nadvojvoda Ferdinand je hkrati z vso odločnostjo obnovil veljavo deželnega vladarja in katoličanstvu pripomogel do zmage. Ko so izšli njegovi strogi odloki, so imeli stanovni le dvoje na izbiro, da se jim podvržejo ali pa prično s krvavim uporom proti svojemu vladarju. Nadvojvoda Ferdinand je hkrati z vso odločnostjo obnovil veljavo deželnega vladarja in katoličanstvu pripomogel do zmage. Ko so izšli njegovi strogi odloki, so imeli stanovni le dvoje na izbiro, da se jim podvržejo ali pa prično s krvavim uporom proti svojemu vladarju.

Vendar se luteransko plemstvo tudi po usodnih dogodkih 1. 1601. ni popolnoma vdalo, ampak porabilo vsako priliko, da iznova zahteva od nadvojvoda preklic verskih odlokov in svobodo za evangeljsko veroizpoved.

Prva taka prilika se jim je nudila, ko se je ponesrečilo vojno podjetje za osvoboditev trd-

ga aprila je izdala odlok na župana, sodnika in mestni svet ljubljanski, naj magistrat pobira pri meščanih listke o opravljani velikononočni spovedi in obhajilu, ker vključ zapovedi mnogi ne ubogajo. Nepokorneži naj se kaznujejo z globo 10 zlatov. Take in enake odredbe je morala komisija še večkrat izdati — Lutrovske stanovni so se proti njim kakor tudi proti župnikom, ki so od svojih župljanov zahtevali spovedne listke, pritožili naravnost pri nadvojvodu. Toda ta je odgovoril, da župniki prav delajo, ker se morejo edino na ta način prepričati o katoliški veri svojih župljanov.

O uspehu svojega dela je poročal Hren papežu Klemenu VIII. že po dovršeni vizitaciji na Gorenjskem 1. 1601. Vesel mu piše sledeče: "Teško in prenevarno, pa vendar že davno zaželeno delo, namreč reformacijsko katoliške vere po vsem Kranjskem in Spodnjem Štajerskem od reke Drave sem tem rajši prevzel, ker sem proti luteranom in nepokornim ljudem po nagonu sv. Duha mogel sukat apostolsko orožje." Potem opisuje papežu, kako je v kratkem času enega leta sežgal izredno veliko "krivoverskih knjig, pridobil katoliški veri mnogo cerkva in več kot 40.000 duš pripeljal v pravi hlev Kristusov. Že se je prenovilo obličje Ljubljane in njene cerkve, izpremenilo se je tudi življenje njenih prebivalcev, ki se zdaj kažejo v vsem svojem vedenju kristjane in katoličane.

Delovanje reformacijskih komisij je vnanjo cerkveno organizacijo luteranstva po avstrijskih deželah povsod zatrl. Protestantstvo je postalo prepovedana verska ločina, ki ni imela več pravice do obstanka in je le še skrivaj životala po gradovih, kjer je še plemstvo nekaj časa vzdrževalo evangeljske tradicije.

njave Kaniže iz turških rok. — Kaniža je veljala dolgo časa za branik notranje avstrijskih dežel proti Turkom, a je prešla 20. oktobra 1600. Turkom v roke, kar je povzročilo silen strah med prebivalci Štajerske, Koroške in Kranjske, Ferdinand je zbral precej močno armado, okoli 29.000 pešcev in 8500 konjnikov. Bile so deloma domače, deloma tuje čete. Nadvojvoda sam je šel pred trdnjavo, katero je branil pogumni paša Hasan s 1800 možmi.

Toda nesloga poveljnikov in izredno slabo vreme sta preprečila vsak uspeh. Glavni naskok dne 18. oktobra 1601. se je popolnoma ponesrečil. Po dveh mesecih brezuspešnega obleganja se je moral Ferdinand vrniti domov in pustiti v rokah so-ražnikov mnogo oblegovalega orožja, kanonov, pušk in 6000 ranjenih ali bolnih vojakov. — Posledica ponesrečenega bojnega podjetja proti Kaniži so bili v prihodnjem letu hudi napadi Turkov, ki so opustošili vse obmejne ogrške pokrajine do Radgone in Čmureka.

Protestanti so takoj proglasili te nesrečne dogodke za kazeno božjo, ker se zatira čisti evangelij. Plemstvo se je shajalo in posvetovalo, kako bi predikante zopet poklicali v deželo. Nadvojvodu so pošiljali dopise s prošnjami in grožnjami, naj jim prijenja z ozirom na nevarnost, ki deželi preti. Toda Ferdinand jim je dokazal iznova svoj nemahljivi sklep s tem, da je u-

J. B.:

Domovina v listih in pismih

Teško je s temle pisanjem, ker vedel resnico o domovini, ker je materiala je od sile, prostora pa tako malo. In še drugo: — jamranja smo tako hitro siti. — Pravimo: če ne veš povedati kaj veselega, raje molči. Kaj bom povedal veselega, ko je pa vse tako žalostno v domovini. Samo kadar pridejo skupaj iz Amerike taki, ki so malo ali pa zelo rdeči in pa Titovi prijatelji, takrat je veselo.

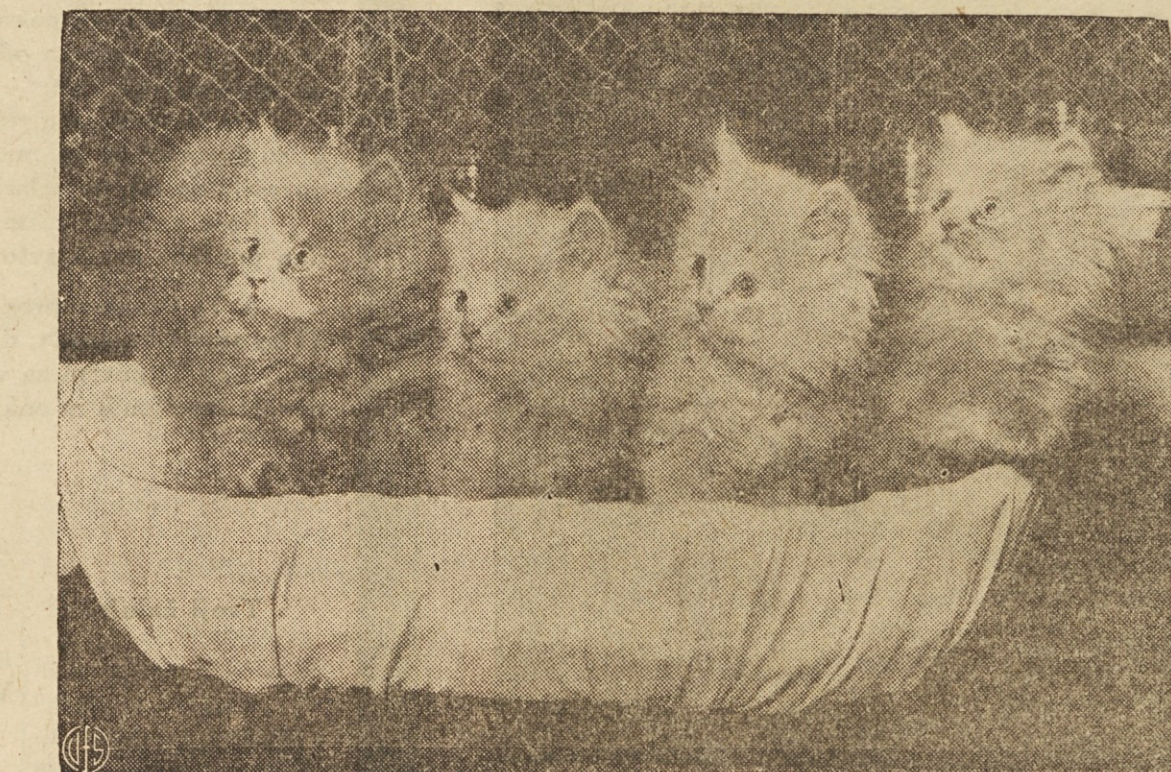
Služaji, ki niso služaji
"V dekaniji smo imeli letos birmo. Cerkve povsod natlačeno polne. Pri naši fari pa se je tik pred birmo eden ubil. Na lepi cesti se je kar na lepem prevrnil z motorja in ubil. On edini v fari ni pustil svojega sina k birmi. — Tam pod Štefano goro smo pa imeli pri naši stari božji poti procesijo z Marijinim kipom. Bilo je zelo veliko ljudi in zares lepo je bilo. Ko gledamo kako je življenje sedaj umazano in vse polno laži in hi-navstva, nas verske manifestacije res poživijo, povzdignejo."

Ljudje hrepenijo po resnici, po lepoti. To je tisto, da se tako vztrajno zatekajo v cerkev, k verskemu življenju, čeprav komunizem vse take beleži kot reakcionarje. V veri je sedaj za ljudstvo pod komunističnimi osrečevalci edina tolažba.

Volitve
Volitve so bile zopet velika komedija. Ljudje to dobro vedo. Samo človek se čudi, čemu ti veliki shodi in ta velika propagandna zborovanja. Za zunanji svet! Dobro vedo, da mlaticina teče prazna. Treba pa je delati videz, da mlatico žito. Še prazne slame ne, kaj li žito! Takole pravi pismo iz zadnjih dni novembra: "Skoro vse je šlo volit! Vsak se boji posledic. — Koliko je pa bilo oddanih praznih glasovnic, pa ne ve nihče drugi kot oni sami. . . In davki, davki! Te čase si bodo kmetje zapomnili, to bo šlo še v pozne rodove, ko že davno ne bo sledu za komunisti! . . . Je tu posestnik, ki ima že dolgo pripravljen material za zidanje, ker je res hiša že v slabem stanju. Pa ne more. Ne dobi cementa in nima tudi ljudi. Otroci so še vsi majhni."

Taki, ki govorijo o popuščanju, ko so se vrnili iz komunistične domovine, niso globoko pogledali v razmere. Ali pa so imeli namenoma posebna očala, da so vse gledali rožnato? Ljudje, ki pišejo taka pisma, dobro vedo, da nekaj tvegajo in jih lahko zadene preganjanje. Pa vendar pišejo, da bi zunanji svet

kazal rijetip redikanta Pavla Odoncija, ki je bival na gradu Waldstein tri milje nad Gradcem in ga poslal v Trst na galeje. V Senožecah se je sicer posrečilo ujetniku pobegniti, toda stanovi so spoznali iz tega dogodka, da nadvojvoda nikakor ne misli na prijenljivost. (Dalje prihodnjič.)

MAČJI KOTIČEK — Z radovednostjo, ki je lastna njih rodu, opazujejo tele štiri mlade muce sođnike pri sosednji mizi, ko razsojajo, katerega od razstavljenih muc naj dobi prvo nagrado. Slika je bila posneta na razstavi muc v Hamburgu na Nemškem.

katerim podjetjem odmerjena prenzka stopnja društvenega prispevka.

Drugič je pa še druga plat, ki bi jo ravno Miha Marinko nesmel pozabiti: ljudsko blagostanje. Čim višji prispevek, tem dražje blago podjetij, ki morajo plačevati prispevke. Miha bi bil naenkrat rad samo grablje, pa prav nič vile. — Tu so pa delavci že bolj pametni kot Miha. Delavski svet tovarne tekstilnih in usnjarskih pomožnih sredstev v Ljubljani (Teol) je ugotovil pogoje za znižanje cen od 6-25% z veljavnostjo od 15. X. In naj bi Miha Marinko prebral njihove utemeljitve: "Dvig življenjskega standarda delovnega človeka ni v pretiranih izplačilih presežkov, marveč v znižanju cen proizvodov. S tem se ustvarjajo pogoji za dvig realne vrednosti zaslužka." Naj bi se dal Miha Marinko poučiti od teh delavcev, kaj je treba dati društvu. Seveda komunisti pa samo grablje in grablje, da bi bilo čim več v državni blaginji — za njihove nikoli site malhe. Nihče še nikoli ni zvedel, koliko imajo komunistični veljaki plače vse od Tita pa doli do aktivista na vasi!

Socializirana trgovina
V komunističnih listih so na dnevnem redu škandali. "Borba od 24. XI. prinaša poročilo, da je Poropat delil "viške" v poslovalnici podjetja "Rog" v Mariboru in kako je njegova družina prigoljufala dva milijona din. Poročilo je vzorec, kako postopa socializirana trgovina z odjemalci. "Potrošnike so goljufali tako-le: Meso so prodajali h kostem in ne obratno. Razlike v cenah po kakovosti mesa ni bilo. Hrenovke so prodajali po

4 din dražje, praško šunko po 500 din namesto po 480. Narezek je bil neprimerno dražji; — vanj so mešali salame slabše kakovosti. Pri tehtanju mesa niso bili nič kaj natančni. Ko so ugotovili, da bi se dalo pri konjskem mesu dobro zaslužiti, so ga začeli prodajati tudi v svoji poslovalnici, čeprav ni bila za prodajo konjskega mesa registrirana. Konjsko meso so prodajali za goveje in tako zaslužili pri vsakem kilogramu 100 din. Zato naj bodo mariborski abonenti prepričani, da so bili večkrat postreženi s konjskim mesom kakor z govejim." Takih storij je veliko v komunistični Jugoslaviji, samo predno jih odkrijejo, morajo konsumenti plačati par milijonov takih prispevkov za "socializirano trgovino". Kako so prišli na to? Motor kolo, avto, radio, družba itd. Konsument je brez zaščite, kajti če bi kaj rekel, bi bil v nevarnosti, da ga preganjajo kot nasprotnika socializirane trgovine. Sicer so po trgovine kolektivizirane in Poropat je "viške" delil med uslužbence po socialističnem načelu: vsakemu po vložnem trudu.

Božična prošnja
Čudimo se včasih, kje ljudje iztaknejo naslove, pod katerimi gredo pošiljke obleke v domovino. Iz Hrvatske je prišla prošnja od Slovenke, ki je tam doli okoli Siska: "Prosim, da uslišite mojo prošnjo. Imam šest otrok. Mož je bolan na živcih. Otroci so še vsi majhni. Zmeraj me prostijo, naj jim kupim kaj obleke. Pa ker je njegova plača zelo nizka, je tega ravno toliko, da se preživimo. Z majhnimi otroki, ko je najmlajši star 2 leti, pa ne morem iti delat. . . Prosim prav lepo, da nas razveselite s kakšnim skromnim darom". Vidite, kako je družinam s številnimi otroki. Kje pa so neki toliko opevana dnevna zavetišča za otroke in dečje jaslje, ki so jih začeli komunisti uvajati še v začetku po ruskem vzorcu? Je prav rekel zdravnik, ko so ga vabili k otvoritvi takih jaslje: — "Jasli so za osle, otroci pa spadata k materi." Pa se je komunistom hudo zameril, da je takoj zgubil službo.

KAM BI TE UVRSTILI?
(Nadaljevanje z 2 strani)
detektivsko slavo in čast. Javno razlaga kaj je odkril v svoji "detektivski službi." Menda je skotiz ključavnično luknjico kukal v samo papeževo privatno sobo. Drugače bi ta salabolski in "modri" Aleš ne vedel vsega tega. Saj tako "prepričevalno" piše v svojem dopisu: " . . . močno zaslonbo ima rimska propaganda v Ameriki. Papež je kriv, da Italijani hočejo Trst itd. Papež je "prihli olja" na ogenj. To je "odkril in pogruntal" detektiv, Aleš. Slovenci v Fontani bodo morali biti za naprej ponosni, da imajo tega "brihtnega" detektiva v svoji sredi!"

Vidite no Franceta! Ko sem prebral njegovo "modrost" v Prosveti, se prav zares nisem mogel ubraniti svoji sodbi o njem. Spomnil sem se na način našega umetnika, kako on sodi in uvršča ljudi, ki jih srečuje: "Kam naj te uvrstim?" Pa mi je nekaj zašepetalo v duhu:

"Aleš je le telesno velikan, skoro golijat. Po modrosti in umu pa pritlikavec, ki mu je težko najti primero. Kak pametni razgovor s takim je nemogoč."

Prav dobro pojasnilo. Le toliko bo prav in na mestu, da se registrira, da se je na okopih Titove fronte v Ameriki pojavil nov borec Aleš, kateremu njegova topla sopotniška ljubezen ni dala miru, da je moral povedati, kake barve ptice je. To bo pri Titu že lepa zasluga in tisti, ki imajo pri Titu kaj veljave, naj Aleša priporoče za odlikovanje. Kaka medalja bi bila za junaka Aleša kar na mestu. Potem bo mož imel vzrok in pobudo za še

večje in bolj učinkovito jurišanje!

Vesti iz Slovenije

Senatorja McCarthy in Jenner jim nista všeč

"Slov. poročevalec," znano komunistično trobilo, ki ga tiskajo v Ljubljani, se je 2. dec. lotil republikanske vlade. Takole piše:

"Združene države Amerike in njene demokratične svoboščine preživljajo obdobje, ki bo prej ali slej zapisano v njihovi zgodovini kot žalostno poglavje . . . Z zmago republikanske stranke so namreč prišli na površje ljudje, ki si pod krinko državne varnosti in preiskovanja protiameriške dejavnosti dovoljujejo marsikaj: od nadzorovanja misli do požiganja knjig in presojanja posameznikovega ugleda. Ta njihova dejavnost, kateri stoji na čelu prosluli senator McCarthy, ni naperjena toliko proti tujim vohunom, kolikor hoče z zastraševanjem, z uprizarjanjem zaslisevanj in razglajanjem vse-spolnega sumničanja utrditi svojo moč in oblast . . ."

Pisanje Titovega ljubljanskega časopisa se ne razlikuje prav nič od linije, ki jo zastopa kominformovski, Moskvi zvesti komunizem drugod po svetu. To je ono, kar mi ves čas trdimo. Za Slovence v Ameriki je pa zelo zanimivo dejstvo, da je linija, ki jo zastopa v pogledu McCarthyja Titovo časopisje, zelo zelo podobna liniji, ki jo v tem pogledu zavzema slovensko "napredno" časopisje med nami. Morda Tito posluša naše "progresivce"? Ali pa ti njega?

Trnovske vsečnosti in nevšečnosti

"Slov. poročevalec" piše 2. decembra o razmerah v južnem in jugozahodnem delu Ljubljane takole: "V ljubljanskem Trnovem najbrž najprej niso imeli ničesar, nato so dobili ljudsko šolo, telovadni dom, mladinski dom in še prej pa cerkev. Zatem je prišlo obdobje nevšečnosti. Izgubili so šolo, telovadni in mladinski dom, pustili pa so jim cerkev in neurejene ulice in ceste. Sedaj prihajajo nazaj, sicer počasi, toda gotovo, tudi vsečnosti. Izdelani so načrti za sodobno osnovno šolo. Za njo so izbrali tudi že gradbeni prostor, ostalo pa je nerešeno vprašanje denarnih sredstev . . . Ni še dolgo, ko so se kulturni in politični delavci priprijeli zamisli ustanoviti kulturni dom. Ves južni del Ljubljane, južno od črte Rožnik — Grad — Golovec, nima ne kina ne gledališke dvorane . . ." — Za Trnovčane je bil čas pred vojno, kot sledi iz pisanja "Slov. poročevalca" čas vsečnosti, tedaj so imeli poleg cerkve še osnovno šolo, telovadni in mladinski dom, sedaj — v času Titove vlade — pa je čas nevšečnosti, ostala je Trnovčanom samo še cerkev. Načrte sicer imajo, toda denarja ni!

MALI OGLASI

Stanovanjem v najem

Petsobno neopremljeno stanovanje s kopalnico, kúrjavo na plin oddam v najem. Vprašajte na

6303 Schade Ave. ali kličite HE 1-2567

(256)

Stanovanje se odda

V najem se odda stanovanje treh sob spodaj, klet in pršno kopalnice (shower bath). Pripravno za starejšo dvojico brez otrok. Vpraša se na 1188 E. 61 St. v stanovanju št. 3 zgornje.

(256)

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborni zdravnik da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

Emil Ludwig:

NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

PRVA KNJIGA
O T O K

V tem položaju zahteva popolno svobodo in pravico ravnanja brez civilnega nadzora: nečuvna zahteva v tej hiši revolucije, ki je štela med svoje osnovne misli prav to nadziranje nevarnega vojaštva. "Če me imenujete, sem odgovoren jaz in moram imeti svobodne roke! Tudi davi so samo komisarji spravili generala v ta strašni položaj. Mar pričakujete, da nam bo dalo ljstvo dovoljenje, streljati nanje?" Samo z Barrasom, ki je najmočnejši izmed direktorjev, hoče deliti poveljstvo, tega ima v rokah. Čas pritiska, drugega izhoda ni, konvent mu poveri zaščito vlade; dva tedna po tem, ko so ga črtali iz spiskov.

V poslednjih sedmih letih so uporili pariškega ljudstva zadelali samo na improvizirane nasprotnike: na ta način se je revolucija lahko razvijala. Buonaparte se prvi pripravi na bitko; konvent izpomeni v eni noči v trdnjavo, oboroži celo preplašene deputate, ki se zdaj prestrašijo še bolj, ko čujejo govoriti o topovih.

Mlad konjeniški častnik prevzame nalogo, privedi iz predmestja 40 topov; imenuje se Murat in pričinja danes hkratu s svojim poveljnikom veliko karijero. Zunaj naleti na množico, ki kakor on išče topov. Brez njih Buonaparte ne more ščititi konventa: ure obupne napetosti, v katerih je treba z vsem mirom porazdeliti maloštevilne čete. Naposled, ob petih zjutraj jih sliši drdrati, svoje stare prijatelje, topove; Murat in njegovi ljudje so imeli konje in tako so uspeli. Naprej! V dveh urah morajo biti razmeščeni!

V dobro oboroženih stotnjah se grozeče približuje množica. Konventski advokati trepetajo. Tribuna se maje od govorov, ki zahtevajo pogajanj. Čete je tre-

ba umakniti. Pri dnevni svetlobi civilisti pri pogledu na nevarnost izgube poslednji pogum. Razpoloženje omahuje. Popoldne se del čet umakne in se hoče bratiti z množico. Mračni se: zdaj ali nikoli! Ali naj komandant dovoli množici slaviti zmago? On, ki je zasmehoval že Ludovikovo neodločnost, naj zdaj izroči posmehu sebe, in ko ima vendar roko na lafeti?

Najbrž je Buonaparte ukazal prvi strel, morebiti je od Barrasa izsilil ukaz, čeprav je v poročilu in kesneje prisegal, da imajo nasprotniki ta "zločin nad francoskim narodom" na vesti. Skratka, grom, njegovi topovi zmagajo, tlak se pordeči, množica v beg, čez dve uri so ceste prazne. Ponoči piše bratu: "Naposled je vse končano; prva moja želja je, poročati Tebi... Razpostavili smo svoje čete, sovražnik nas je napadel pri Tuilerijah, pobili smo jih cele trume, sami imamo 30 mrtvih in 60 ranjenih. Razorožili smo stotnije, vse je mirno. Jaz sem ostal brez praske, kakor vedno. Brigadni general Buonaparte. Dostavek: Sreča je z menoj. Poklon Desireji in Juliji."

To je Napoleonovo prvo poročilo o zmagi: sovražniki so Francozi, bojno polje Pariz, zločinci so radikalni, največ mrtvih ima sovražnik, podpis, ki ni ne prej ne slej vseboval več od imena, navaja danes tudi čin; vse je preračunano na učinek in pokaz. Tedaj pa se mu vtihotapi čustvo in v dostavku zasepeta bratu dve srčni stvari: o sreči in o ženski.

"Dva človeka nosim v sebi, pravi kesneje, moža možganov in moža srca."

XIV

Na konventski tribuni stoji Buonaparte s svojimi častniki. Okrog njega šumi vzklikajoča zbornica, ki hoče spoznati svojega mladostnega rešitelja. Slavljenje se ga komaj dotakne, tudi kesneje nikdar ne uživa trenutkov zmagoslavja. Z mrlimi očmi gleda po dvorani in si misli: — To so tedaj voditelji naroda? Kako so trepetali, ko so davi slišali drdranje prihajajočih topov! Ta trepet vam ne sme iz krvi! Prevzel sem vašo zaščito: Ščutil vas bom toliko časa, da mi bo vse pokorno.

Zdaj ne more biti drugače, imenovan je za poveljnika armade v notranjosti. Pridružijo se mu pristaši: prezrti častniki, ki upajo, da bodo ob odpuščenem generalu dosegli časti, uradniki, ki so se bali reakcije: vse, kar vidi v njem rešitelja. Množica pa ga mora sovražiti, kajti v oni večerni uri je padlo sto in sto neoboroženih meščanov, radovednežev in žena. Kaj mu to mar. Ni mu do tega, da bi bil priljubljen.

Tudi zdaj, ko ima nenadoma denar, sluge, vozove, ne potrebuje ničesar zase, vse za svojo rodbino. Mlajši bratje se pomaknejo na dobra mesta, mati lahko prične spet živeti in štediti. Josephu ponuja različne službe, preskrbuje tudi najbolj oddaljene sorodnike. Toda pisma postajajo redkejša in že v prvem je zvok izpremenjen: "Ničesar ne bom opustil, kar bi Ti utegnilo koristiti in prispevati k Tvoji sreči." Postal je pokrovitelj, glava rodbine.

V teh tednih, ko mu drgeta srce od izpolnjenih želja, se zaplete v edino strast svojega življenja.

Desiree je zamudila svojo u-

ro. Še pred kratkimi tedni, ko je sedel v generalnem štabu, je rotli brata za posredovanje in odločitev. "Koprni po lastnem domu!" Hkratu se v pisnih množeh opazke o lepih damah v družbi, kjer postaja njegovo razpoloženje z boljšim upanjem veselejše. Zdaj je spoznal la femme de trente ans, njeno moč in lepoto, in je dve izmed njih v kratkem presledku prosil za roko: neko plemenito Korzičanko, prijateljico svoje matere, in neko lepo kokoto, Chenierjevo ljubico. Obe sta mnogo stanejši od njega. Obe ga odklonita. Toda vzdusje teh ljubavnih umetnic, ki elektrizirata nove salone, ga je onamilo: "Poljub obema damama, prvi na usta, drugi na lice."

Ker je doslej živel skoro popolnoma brez žensk, je njegovo samotarsko srce kmalu prizadelo.

Takoj po imenovanju je novi komandant prepovedal nositi orožje in je vsega zaplenil. Ob tem času pride odlični dvajsetletni deček v njegovo pisarno in ga prosi za meč rajnega očeta, ki je bil zaplenjen njegovi materi. Komandant mu ga dovoli in kmalu ga obišče dečkova mati, da bi se mu zahvalila. Kakšna kapriciozna, elegantna, — kakšna očarljiva ženska! Ima jih prve trideset, koliko, se ne ve, je bolj zapekljiva nego lepá, vitka brez stznika, odlična in vendar eksotična s svojo rjavo poltjo, kajti rodila se je v teh grozotnih ča-

sih, naučila zmagovati s svojo prikupnostjo.

Ko jo general obišče v njeni hišici tam zunaj, v zelo daljnem predmestju, opazijo njegove oči, ki jih je izbistrilo siromaštvo, da skuša njen dom predstavljati marsikaj, česar ni v njem. Ali to ga ne moti. Kajti ta častnik, ki ima zdaj s sedem in dvajsetimi leti prvič dovolj sredstev, da se lahko dostojno in svobodno giblje, ceni denar, a ne ceni bogataša. In kakor mu v življenju moških ne imponira nič drugega kot njihovo delo, tako mu tudi pri ženskah ne ugaja nič drugega nego njih sposobnosti: pojava, narava in tisto, kar so iz njiju naredile.

Josephina si je iz njiju naredila vse. To ji je bilo dvakrat potrebno. Kajti ko je izgubila svojega soproga, Vicomta de Beauharnais, ni iz svoje tropske

domovine, z Martiniqua otela ničesar. Živela je leta in leta ločena od njega, ko pa se je vrnil iz prekomorja v Pariz, sta živela zopet skupaj, dokler ni bil naposled kot rojalist obglavljen. In tudi ona je prišla po treh strašnih mesecih samo zaradi Robespierrovega padca iz ječe: prišla je torej na prosto istega dne, katerega je bil Buonaparte prijet. Obubožala je popolnoma. Podpirajo jo sicer prijatelji, vendar živi s svojima napol doraslima, lepima otrokoma, s Hortenzo in Eugenom v neprestani stiski.

Zaradi tega svojega razkošnega siromaštva je morala biti galantna; vendar bi bila zaradi svoje prirojene koketnosti in zaradi večno razdražene požljivosti itak v vsakem položaju amurozna ženska. Ob tem času ji je Barrasova ljubica, lepa Talienova, ki je njena prijate-

ljica, odstopila mogotca, za kar si je sama vzela bogatega bankirja. Vendar politika obvladala obe, "odbor za javno blaginjo" daje obema na razpolago konja in voz. Toda Beauharnaisova, ki je plemkinja, daje zelo priljubljene obede in občuje s pristaši obeh strank; le da grofi in markiji, ki prihajajo k nji, ne vodijo s seboj svojih žen. Da, postala je prava revolucijska pustolovka.

In Buonaparte? Ki ga vsak nov prevrat lahko prežene z njegovega mesta? Ali je sam kaj drugega kot revolucijski pustolovec? Če bi zadnjič Murat ne bil dobil topov, bi bil Buonaparte ustreljen. Negotova eksistence.

(Dalje prihodnjič)

— V Chicagu je okoli 200 javnih parkov, ki zavzemajo skupaj 33,000 akrov površine.

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHIŠTVOM

1053 EAST 62nd ST.

HEnderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:

17002-10 LAKE SHORE BLVD.
15301 WATERLOO ROADKEmore 1-5890
KEmore 1-1235

ČERNETOVA ZDRAVILNA KOPEL

V IZOLIRANEM KEPU ZA KOPANJE V VROČEM ZRAKU,
V VAŠEM DOMU JE VAŠ KLJUČ DO ZDRAVJA
V BOJU PROTI:

Prehladom - Revmatičnim in Artritičnim obolenjem - Slabemu obtoku krvi

VAŠ KLJUČ DO LEPOTE S TEM DA:

Čisti vaše telo od znotraj - Prepreči izpuščaje in kožne nečistosti
Zmanjšuje odvišno težo - Ohranja mladostno gibčnost

Hvaljena od stotero družin in izpričana s pismi, ki jih pošljemo v prepisu s točnimi naslovi, bo tudi Vam pomagala, zato pišite še danes.

DR. IVO ČERNE

1421 E. 53 St. Tel. UT 1-9413 Cleveland 3, Ohio

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane \$1.25

s poštino,

kar je poslati v Money orderu, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St.

Berwyn, Ill.

P. S.: Znamk, prosimo, ne pošiljajte

PO INDIJANSKO — Neka danska mamica nosi svojega malčka v posebne vrste nahrbtniku, ki močno spominja na način ameriških Indijank. Ta način nošnje otrok je pripraven zlasti pri nakupovanju.

1896

1953

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla ljubljena soproga, skrbna mati in stara mati

Antonija Gradišar

ki je previdena s sv. zakramenti zaspala v Gospodu dne 8. oktobra 1953.

Pokojna je bila rojena v vasi Pod Slivnica, župnija Cerknica, dne 3. aprila 1896.

Pogreb drage pokojnice se je vršil dne 10. oktobra iz pogrebne zavoda Joseph Zele in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogrebno sv. mašo z asistenco je daroval Rev. Louis B. Baznik, ob asistenci Rev. Jos. Varga in Rev. Victor N. Tomc. Po pogrebni sveti maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno k zemeljskemu počitku.

Na tem mestu se kar najtopleje zahvalimo Rev. Jos. Vargi, ki je pokojno previdel s sv. zakramenti, asistiral pri sv. maši ter molil za pokojno. Za vse to mu naša prav iskrena hvala in Bog plačaj.

Dalje se iskreno zahvalimo Rev. Louis B. Bazniku za opravljeno pogrebno sv. mašo in druge pogrebne molitve, ki jih je opravil za pokojno ter spremil truplo pokojne iz pogrebne zavoda Joseph Zele in Sinovi v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Kalvarija, vse do njenega groba. Tudi njemu naš iskreni: Bog plačaj za vse.

Dalje se lepo zahvalimo Rev. Victor N. Tomcu za asistenco pri sv. maši in pa za molitve, ki jih je opravil za pokojno. Bog plačaj.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so poklonili ob krsti pokojne toliko lepih cvetic ter ozaljšali pokojno, ko je počivala na mrtvaškem odru ter ji tako izkazali zadnjo čast.

Enako se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj njene duše.

Naša zahvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile ter ta-

ko mnogim omogočili, da so se mogli udeležiti pogreba ter spremiti pokojno na pokopališče vse do njenega groba.

Dalje se prisrčno zahvalimo vsem, ki so prišli pokojnico kropit ter molit za mir in pokoj njene duše, posebej pa še tistim, ki so se udeležili pogrebne sv. maše ter potem spremili pokojno vse do njenega groba.

Naša zahvala društvu Danica št. 11 SDZ, in podružnici št. 25 SZZ za vso pomoč in naklonjenost. Dalje zahvala Oltarnemu društvu župnije sv. Vida, ker so članice molile sv. rožni venec.

Iskrena zahvala pogrebcem, ki so nosili krsto pokojne.

Dalje zahvala vsem za izraze sožalja bodisi ustmeno ali pismeno, ter za vso pomoč, ki smo jo bili deležni od naših prijateljev in sorodnikov.

Zahvala pogrebni zavodu Joseph Zele in Sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba ter za vso poslugo, ki so nam jo dali ob tej težki uri.

Končno zahvala vsem, ki so nam na en ali drugi način pomagali, nas bodrili in tolažili ter nam na en ali drugi način nudili vso podporo in pomoč.

A Ti, draga soproga, skrbna mati in stara mati, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda, duši Tvoji blagi pa večni mir, ki Ti ga iz vsega srca želim. Bog Ti povrni za vse Tvoje delo, trpljenje in skrbi z večnim veseljem v družbi izvoljenih in enkrat nam vsem srečno in veselo snidenje nad zvezdami.

Naj je truplo konec vzelo, vera nam sprčuje to: vekomaj ne bo trohnelo ker Jezus ga obudil bo.

Tvoji žalujoči:

JOHN GRADIŠAR, soprog
VERONIKA por. KONCILJA, hči
VICTOR KONCILJA, zet
VICTOR in VERONICA, vnuka

Cleveland, Ohio, 30. decembra 1953.

SILVESTROV

VEČER

V
SLOV. NAR. DOMU
na St. Clair Ave.

PLES

v zgornji dvorani
VEČERJA in PLES
v spodnji dvorani
PRIDITE!

V blag spomin

SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA
SOPROGA IN OČETA

Frank Dragolich

ki je umrl na dan 30. decembra 1951

Dve leti sta minili že, odkar odšel si v večnost Ti, kako je prazno zdaj življenje, ko Te več med nami ni!

Dragi mož in ljubi oče, na grob spomini nam hitite, da naše vroče so želje, da Bog nas enkrat združi vsi!

Žalujoči ostali:

AGNES, soproga
in OTROCI

Cleveland, Ohio, 30. dec. 1953.